

Toetsingsadvies over de inhoud
van het milieu-effectrapport
Grootschalige ferro-, non ferro- en
kunststofverwerking te Moerdijk

20 februari 1992

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Toetsingsadvies

Toetsingsadvies over de inhoud van het milieu-effectrapport Groot
schalige ferro-, non ferro- en kunststofverwerking op het industrie
terrein Moerdijk / [Commissie voor de Milieu-effectrapportage]. -

Utrecht: Commissie voor de Milieu-effectrapportage

ISBN 90-5237-333-7

Trefw.: milieu-effectrapportering ; Moerdijk / afvalverwerking ;
Moerdijk

Aan het Hoogheemraadschap
West-Brabant
Postbus 2212
4800 CE BREDA

Aan het College van Gedeputeerde Staten
van Noord-Brabant
Postbus 90151
5200 MC DEN BOSCH

uw kenmerk
161458

uw brief
20 december 1991

ons kenmerk
U243-92/vE/ab/335-60

onderwerp
toetsingsadvies MER
de Vos Moerdijk

Utrecht,
20 februari 1992

Met bovengenoemde brief stelde het College van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant de Commissie voor de milieu-effectrapportage in de gelegenheid advies uit te brengen over de inhoud van het milieu-effectrapport (MER) Grootschalige ferro, non-ferro en kunststofverwerking op het industrieterrein Moerdijk.

Hierbij bied ik U het toetsingsadvies van de Commissie aan overeenkomstig artikel 41z, eerste en tweede lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm).

De Commissie is van oordeel dat het MER voldoende informatie bevat voor een verantwoorde besluitvorming.

Naar aanleiding van het advies wil ik Uw aandacht voor de volgende punten vragen:

1. Hoewel het bedrijf met een breed scala aan recyclingsactiviteiten in een behoefte voorziet, zou met het verlenen van de aangevraagde vergunning de landelijke en provinciale verwerkingscapaciteit voor autowrakken sterk worden uitgebreid. In landelijk opzicht betekent dit een toename van de reeds bestaande overcapaciteit, waardoor de 'doelmatigheid' van de afvalverwijdering in gevaar kan komen en negatieve gevolgen voor het milieu kunnen ontstaan. In provinciaal opzicht betekent het import van autowrakken met als gevolg een aanzienlijke toename van de hoeveelheid te storten of te verwerken shredderafval. Deze overwegingen kunnen van belang zijn bij de besluitvorming over het voornemen.
2. Artikel 41 ak, tweede lid en de artikelen 41am-41ap van de Wabm regelen de verantwoordelijkheid van het bevoegde gezag voor het uitvoeren van een evaluatie. Op grond van de geconstateerde leemten in kennis acht de Commissie een adequate evaluatie in het bijzonder van belang aangaande:
 - de emissies van stof in het bijzonder van diffuse bronnen,

- de kwantiteit en kwaliteit van de afvalwaterstromen en het rendement van de bedrijfswaterzuivering,
- de kwaliteit en bestemming van shredderafval.

Vergunningvoorschriften voor het verwerken van verontreinigd kunststof kunnen naar het oordeel van de Commissie pas concreet worden uitgewerkt, als meer duidelijkheid over het proces en de aard van de verontreinigingen is verkregen. De formulering van deze voorschriften zal waarschijnlijk vooralsnog een algemeen karakter hebben.

3. Tot slot wil de Commissie U wijzen op het feit dat op dit moment in korte tijd vijf m.e.r.-procedures voor activiteiten op het industrieterrein Moerdijk worden doorlopen, en wel - naast de Vos - voor de AVI, de WKC, de GFT composteerinstallatie en wellicht voor de Polymeerfabriek van Shell. Aangezien de milieugevolgen van deze activiteiten te zamen niet in één van de milieu-effectrapporten konden worden gepresenteerd, vraagt de Commissie U bij de besluitvorming, voor zover relevant en mogelijk, rekening te houden met te verwachten cumulatie van emissies.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te hebben geleverd aan de verdere besluitvorming. Zij zal graag vernemen welke rol de bij deze m.e.r. gepresenteerde milieu-informatie, adviezen en opmerkingen daarbij hebben gespeeld. Ook stelt zij het op prijs kennis te kunnen nemen van het evaluatieprogramma en van de tijdstippen van verslaglegging daarvan.

dr. H. Cohen
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Grootschalige ferro, non-ferro en
kunststofverwerking te Moerdijk

Toetsingsadvies over de
inhoud van het milieu-effectrapport
Grootschalige ferro-, non ferro- en kunststof-
verwerking op het industrieterrein Moerdijk

Advies op grond van artikel 41z, eerste en tweede lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne over de inhoud van het milieu-effectrapport inzake de Grootschalige ferro-, non ferro- en kunststofverwerking op het industrieterrein Moerdijk,

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Brabant en aan het Waterschap Hoogheemraadschap West-Brabant door de Commissie voor de milieu-effectrapportage, namens deze,

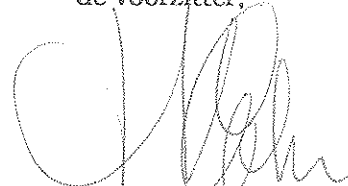
de werkgroep m.e.r. Grootschalige ferro-, non ferro- en kunststofverwerking
op het industrieterrein Moerdijk

de secretaris,

drs. M. van Eck

de voorzitter,

dr. H. Cohen

Utrecht, 20 februari 1992

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. INLEIDING	1
2. ALGEMENE INDRUK VAN HET MER BELANGRIJKSTE OPMERKINGEN	3
3. PROBLEEMSTELLING, DOEL, BELEID EN BESLUITEN	5
4. VOORGENOMEN ACTIVITEITEN EN ALTERNATIEVEN	7
4.1 De voorgenomen activiteit	7
4.2 Milieubeschermdende maatregelen	8
4.3 Alternatieven en varianten	9
5. BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU	10
6. BESCHRIJVING VAN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	10
7. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN	12
8. LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE EN EVALUATIE ACHTERAF	12
9. PRESENTATIE VAN HET MER	12

BIJLAGEN

1. Brief van het College van Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Brabant d.d. 20 december 1991, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld advies uit te brengen.
2. Tekst van de openbare bekendmaking van de start van de m.e.r-procedure, Staatscourant nr. 2, d.d. 3 januari 1992.
3. Projectgegevens.
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen.

1.

INLEIDING

J.B. de Vos en Zn. B.V. te Oosterhout heeft een startnotitie ingediend in verband met het voornemen de bedrijfsactiviteiten te Oosterhout gefaseerd te verplaatsen naar het industriegebied Moerdijk.

Deze bedrijfsactiviteiten betreffen het bewerken en verwerken van afvalstoffen, met name ferro- en non-ferro schroot, witgoed, autowrakken, kabelresten en kunststoffen ten behoeve van hergebruik.

Op één onderdeel van genoemde activiteiten, namelijk het shredderen van autowrakken met een shredder waarvan de capaciteit meer dan 25.000 ton per jaar is, rust in het kader van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm) de verplichting voor het uitvoeren van een milieu-effectrapportage (m.e.r.). De procedure wordt gekoppeld aan vergunningaanvragen in het kader van de Afvalstoffenwet (Aw) en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo), die gelijktijdig met de aanbidding van het op te stellen milieu-effectrapport (MER) zijn ingediend. Vanwege het feit dat het gaat om een inrichting met een combinatie van bedrijfsactiviteiten, is het MER geschreven voor de hele inrichting.

Ten behoeve van het opstellen van de richtlijnen voor de inhoud van het MER heeft de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) op 28 maart 1991 een advies uitgebracht. De definitieve "Richtlijnen voor het milieu-effectrapport van J.B. de Vos B.V. te Moerdijk" zijn in juni 1991 door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant vastgesteld.

Op 3 januari 1992 werd door het bevoegd gezag bekend gemaakt (bijlage 1) dat het milieu-effectrapport (MER) vanaf 6 januari 1992 tot 6 februari 1992 ter inzage zal liggen.

Bij brief van 2 januari 1992 (bijlage 2) werd de Commissie m.e.r. door het College van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over het MER, conform artikel 41z van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm).

Dit advies betreft:

- toetsing aan de regels voor de inhoud van een MER, zoals gesteld in artikel 41j en 41k van de Wabm;
- toetsing aan de door Gedeputeerde Staten vastgestelde richtlijnen;
- signaleren van eventuele onjuistheden in het MER (Wabm, artikel 41w, tweede lid).

Dit toetsingsadvies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage. De samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens zijn opgenomen in bijlage 3. Op 20 februari werd met initiatiefnemer en bevoegd gezag van gedachten gewisseld over een concept-toetsingsadvies.

Conform artikel 41z, tweede lid van de Wabm heeft de Commissie alle via het bevoegd gezag ontvangen opmerkingen, alsook het verslag van de hoorzitting van 21 januari 1992, in beschouwing genomen. Voor een overzicht van deze reacties wordt verwezen naar bijlage 4. Voor zover deze reacties betrekking hebben op de milieu-aspecten, werden zij door de Commissie in dit advies verwerkt.

Op 23 januari heeft de Commissie met medeweten van het bevoegde gezag via de initiatiefnemer een stuk "Errata en nadere informatie Milieu-effectrapportage de Vos Moerdijk" ontvangen.

De nadere informatie betreft:

- gegevens over het al dan niet ontstaan van afvalwaterstromen bij de verwerking van verontreinigd kunststof;
- specifiekere locatiebepalingen van de verwerkingsactiviteiten op kaarten op A3 formaat;
- nadere gegevens over de detaillering van het shreddercompartiment en de opvangcapaciteit voor water in dit compartiment;
- een verdere motivering van de keuze van het zuiveringssysteem;
- gegevens van in januari 1992 uitgevoerde geluidmetingen en berekeningen.

Aangezien deze gegevens naar het oordeel van de Commissie relevant zijn bij de beoordeling van het MER, heeft zij het stuk mede in beschouwing genomen.

De "Errata en nadere informatie" hebben niet met het MER ter visie gelegen, zodat de Commissie geen inspraakreacties over deze gegevens heeft kunnen meebeschouwen.

2.

ALGEMENE INDRUK VAN HET MER BELANGRIJKSTE OPMERKINGEN

Het MER is over het algemeen goed leesbaar en de presentatie van de tabellen en het kaartmateriaal is op een enkele uitzondering na goed verzorgd. De samenvatting is vooral duidelijk voor deskundigen, die het MER reeds hebben bestudeerd.

Het totaal aan gepresenteerde gegevens biedt naar het oordeel van de Commissie **voldoende informatie voor een verantwoorde besluitvorming**. Niettemin heeft de Commissie in haar advies enkele kritische kanttekeningen gemaakt. De belangrijkste hiervan acht de Commissie de punten die van invloed zijn op de beslissing over de vergunningaanvraag en de op te stellen vergunningvoorschriften.

1. Hoewel uit het MER voldoende duidelijk naar voren komt dat de provincie door het vergunnen van de voorgenomen activiteit te storten afval importeert, is de Commissie van mening dat de in het MER uitgevoerde **doelmatigheidstoetsing** op verkeerde interpretaties van begrippen is gebaseerd en de kern van de problematiek onvoldoende belicht.
2. Vanwege de aard van de te verwerken afvalstoffen kan **verontreiniging van het afvalwater** optreden met zware metalen, PAK's, PCB's en organische micro's. Wanneer uit de monitoring zou blijken dat deze stoffen (in onverantwoorde concentraties) in het te lozen water voorkomen, dienen aanvullende maatregelen te worden genomen. Hierbij is in het bijzonder te denken aan maatregelen bij de bron, zoals uitbreiding van de overkapping.
3. In het MER komt onvoldoende duidelijke tot uiting dat bij bedrijfsvoering in de nacht **probleemsituaties** ten aanzien van het **geluid** kunnen ontstaan. Het maximale toelaatbare geluidniveau (L_{max}) is in de nacht 60 dB(A). De vraag is hoe betrouwbaar het aangegeven getal van 59 dB(A) van de geluidspieken is. Het MER noemt de frequentie van het voorkomen van deze pieken niet expliciet, maar uit de bijlage valt af te leiden dat deze relatief hoog (een keer per minuut) kan zijn.
4. De **emissie van stof** is een niet te onderschatten probleem. Met name aan de emissie door diffuse bronnen (verwaaing bij opslag, knippen, op- en overslag) dient aandacht geschonken te worden.
5. Van belang is dat duidelijk wordt **voor welk soort shredder** een vergunning wordt verleend. Het eventuele verschil tussen Lindemann en Newel shredder blijkt onvoldoende uit het MER.
6. Er wordt te weinig informatie gegeven over de **kabelshredder** en het **verwerken van verontreinigd kunststof**. Dit kan moeilijkheden opleveren bij het formuleren van vergunningvoorschriften.

Bovengenoemde punten zullen in de toekomst controle, metingen en onderzoek blijven vereisen. Om inzicht in het verwerkingsproces te houden zal **evaluatie** op korte en lange termijn een belangrijk item worden, met name ten aanzien van lucht, water, geluid en shredderafval.

3. PROBLEEMSTELLING, DOEL, BELEID EN BESLUITEN

Doelmatigheidstoetsing

Hoewel uit hoofdstuk 2 de probleemstelling voldoende duidelijk wordt, bevat het hoofdstuk veel voor een doelmatigheidstoetsing minder ter zake doende gegevens.

De initiatiefnemer voert zelf een toetsing uit met betrekking tot de doelmatigheid van de voorgenomen activiteit, waarbij in aansluiting op de richtlijnen de NEN-definitie van doelmatigheid wordt gehanteerd.

Afgezien van het feit dat het in eerste instantie de taak van de provincie is de toetsing uit te voeren, is de Commissie van mening dat de toetsing in het MER op verkeerde interpretaties van de begrippen is gebaseerd.

a. continuïteit

De continuïteit van de autowrakkenverwerking in Nederland is naar het oordeel van de Commissie niet afhankelijk van het in werking zijn van deze shredderinstallatie en de financiële positie van dit bedrijf.

b. spreiding, situering, aansluiting op aanbod

Bij spreiding, situering en afstemming op het aanbod gaat het zeker niet alleen om de ligging van het bedrijf ten opzichte van gebieden, waar de wrakken vandaan komen en om goede infrastructurele kenmerken van de locatie, maar vooral om de ligging ten opzichte van andere be- en verwerkingsbedrijven in Nederland. De ligging van de bedrijven De Vos te Moerdijk en Klöckner te 's Gravendeel ten opzichte van elkaar kan niet als echt doelmatig worden beschouwd. Verder lijkt het de Commissie niet doelmatig om in Nederland de reeds bestaande overmaat aan verwerkingscapaciteit voor autowrakken uit te breiden. Dit zou leiden tot import van afvalstoffen en meer transport over grotere afstanden.

Ter toelichting¹:

De berekende capaciteit in de "Structuurschets shredderinstallaties in Nederland (Tebodin). VROM 1989, bedroeg 766.080 ton bruto input per jaar. Het aanbod lag rond 400.000 ton per jaar. Het totale Nederlandse aanbod wordt in het MER in de 'optimistische' versie geraamd op 300.000 ton in 1990 en 335.000 ton in 2000². De Vos wil 150.000 ton verwerken, rekent op 15% import en zou daarmee een sterk groeiend aandeel in de Nederlandse markt van 8% in 1989 naar 38% in 2000 claimen.

Bij de besluitvorming over de vergunningaanvraag kunnen volgens de Commissie de volgende vragen niet geheel buiten beschouwing blijven:

- In hoeverre kan het bedrijf op een lager productieniveau nog rendabel draaien en voldoende blijven investeren in de noodzakelijke milieuvoorzieningen?

1 De Commissie noemt autowrakken met name, omdat hierover in vergelijking tot (de voorgenomen) verwerking van ander schroot de meeste gegevens bekend zijn en de shredderafvalproblematiek ervan het grootst is.

2 Gegevens uit figuur 2.1 van het MER over aantallen wrakken omgerekend naar tonnen met een omrekeningsfactor, die ontleend wordt aan figuur 3.1.1 uit het MER.

- Welke gevolgen ontstaan voor het marktaandeel van andere bedrijven en de mogelijkheid op goede wijze te blijven functioneren, als het onderhavige bedrijf zijn marktaandeel sterk weet uit te breiden?

c. beperking van afvalstoffen

Aangezien het Noord-Brabantse aanbod van autowrakken wordt geraamd op 60.000 ton in 1990 en 70.000 ton in 2000 (Autowrakkenplan), wordt voldoende duidelijk, dat de provincie een grote hoeveelheid te storten (chemisch) shredderafval importeert, wanneer de voorgenomen activiteit doorgaat. De Commissie vraagt zich af of voor dit afval al stortplaatsen zijn gecontracteerd.

Om het percentage shredderafval, dat bij het shredderen geproduceerd wordt, te beperken biedt selectief slopen een belangrijke oplossing.

De voorgenomen activiteit voorziet echter vooralsnog niet in een achterwaartse integratie (incorporatie van sloopactiviteiten). In plaats daarvan wordt sturing door de overheid (vergunningvoorschriften voor slopers) afgewacht/aanbevolen.

Een koppeling naar plastic- en kunststoffenrecycling binnen het bedrijf zelf wordt bij dit punt evenmin gemaakt.

Waar in het MER melding wordt gemaakt van vermindering van de hoeveelheid shredderafval met 50% in 1994 (p. 101) is dat naar het oordeel van de Commissie (als het al wordt gehaald) vrijwel uitsluitend het gevolg van sloopvoorschriften en niet van de in het MER beschreven acceptatie- en controle-activiteiten van het bedrijf.

Overige motivering van de voorgenomen activiteit

De motivering verwerking kabels en kunststoffen wordt voldoende beschreven, in aanmerking nemend, dat dit gedeelte van het bedrijf nog in ontwikkeling is, en diverse aspecten nog duidelijk moeten worden.

Voor het opstellen van vergunningvoorschriften is dit laatste echter een probleem.

De motivering locatiekeuze in licht van milieu-overwegingen geeft geen aanleiding tot het maken van opmerkingen. Gezien de afhankelijkheid van het bedrijf van afvoer over water, zou situering op het milieubedrijventerrein niet voor de hand hebben gelegen.

Beleidsuitgangspunten

Het MER bevat een voldoende overzicht van relevante (in ontwikkeling zijnde) regelgeving en plannen alsmede bestuurlijke uitspraken, die invloed uitoefenen op of beperkingen opleggen aan de besluiten waarvoor het MER wordt opgesteld.

Een referentie naar de Derde Nota Waterhuishouding met bijbehorende normstelling (voor zware metalen, PAK's, PCB's, organische verbindingen) ontbreekt.

Het overzicht van beoordelingscriteria, normen en streefwaarden, waaraan de alternatieven en varianten kunnen worden getoetst, is relatief summier en biedt door een zekere onvolledigheid te weinig houvast voor het toetsen en vergelijken van de alternatieven.

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

4.1 De voorgenomen activiteit

Te verwerken stoffen

Dit onderdeel van het MER wordt voldoende duidelijk beschreven.

Herkomst

Verwarrend is dat in twee tabellen over de herkomst van wrakken (p. 124) de ene keer Noord-Brabant wordt aangegeven en de andere keer bij de maximale capaciteitsbenutting Zuid-Nederland. Dat versluiert de geraamde import van autowrakken naar de provincie in 2000.

Acceptatie en controle

Het beleid voor acceptatie en controle wordt duidelijk beschreven.

Be- en verwerking

Het MER geeft een voldoende duidelijke beschrijving van de bedrijfsactiviteiten, de installaties en een voldoende duidelijk inrichtingsplan van het bedrijfsterrein.

Produkten en afvalstoffen

Het MER geeft een duidelijk overzicht van de categorieën vaste en vloeibare (afval)stoffen naar aard en hoeveelheid, die ontstaan en die de inrichting verlaten en van de mogelijke maatregelen voor beperking en bevordering van nuttige toepassing en hergebruik.

Transport

Het overzicht van vervoersstromen (weg, spoor, water) is voldoende.

Shredder

De autoshreder wordt duidelijk beschreven, de beschrijving van de kabelshredder is minder duidelijk.

Aan de eventuele verschillen tussen de Lindemann en Newell shredder (bijvoorbeeld wat betreft geluid en luchtverontreiniging) wordt weinig aandacht besteed. Dit kan tot problemen leiden bij de vergunningvoorschriften.

Bedrijfstijden

In het MER worden uitsluitend bedrijfsuren en geen bedrijfstijden gegeven. De bedrijfstijden zijn van belang voor geluidberekeningen (zie hoofdstuk 6 van dit advies).

In de voorgenomen activiteit zal het bedrijf het eerste jaar 16 uur per dag in bedrijf zijn, daarna een zekere periode 24 uur.

4.2 Milieubeschermdende maatregelen

Afvalwater

In principe is de aanpak om de afvalwaterstromen zoveel mogelijk aan de bron te scheiden een goede zaak.

De gegevens over de kwaliteit van het afvalwater zijn zeer beperkt. Gegeven het feit dat het bedrijf al enige tijd draait in Moerdijk op basis van een gedoogbeschikking, had de Commissie verwacht dat deze belangrijke gegevens intussen bekend zouden zijn. Dan kan nauwkeuriger worden aangegeven welke zuiveringsmethoden nodig zijn om aan de eisen van het Hoogheemraadschap te voldoen.

Vanwege de aard van de te verwerken afvalstoffen kan waterverontreiniging optreden met zware metalen, PAK's PCB's en organische micro's. In een evaluatieprogramma zal dit frequent moeten worden gemeten. Indien deze componenten worden gemeten, zullen naar het oordeel van de Commissie aanvullende mitigerende maatregelen moeten worden getroffen, bijvoorbeeld door het uitbreiden van overkappingen.

De waterverontreiniging ten gevolge van het gebruik van waternevels wordt in het MER niet behandeld.

Bodem, grondwater, oppervlaktewater en waterbodem

De bodembeschermdende maatregelen zijn voldoende beschreven.

Wel vraagt de Commissie zich af of de aangelegde asfaltverharding bestand is tegen de stoffen die in het bedrijf voorkomen, zoals olie.

Op kaart 3.11 wordt niet aangegeven waar de aangevoerde grondstoffen met een hoge verontreinigingsgraad apart en overdekt worden opgeslagen (zie MER p. 157).

Verder worden mogelijkheden voor verdere bescherming van oppervlaktewater en waterbodem tegen verontreiniging bij laden en lossen (vultrechtters) in de alternatieven onderbelicht. Het gestelde op p.221 over schoon shredderschroot gaat niet meer op, als ook aanvoer (van auto-wrakken of andere verontreinigde stoffen) per schip gaat plaats vinden.

Luchtverontreiniging

Luchtverontreiniging en in het bijzonder emissie van stof is naar het oordeel van de Commissie bij dit bedrijf een niet te onderschatten probleem. Met name aan de emissies door diffuse bronnen (verwaaiing bij opslag, knippen, op- en overslag³) dient naar het oordeel van de Commissie in de vergunningverlening aandacht te worden besteed.

Metingen en controle zullen direct na het in werking stellen van de onderdelen van de inrichting van belang worden.

Wellicht is het treffen van meer maatregelen noodzakelijk.

Een nadeel van de voorgestelde maatregel om te werken met waternevels kan zijn dat hierdoor de hoeveelheid afvalwater wordt vergroot.

3 Op Moerdijk is door de openheid veel wind.

De invloed van de volledige recirculatie van het waswater op de samenstelling van dit waswater en op het rendement van de wasser voor gasvormige, vloeibare en stofvormige verontreinigingen wordt niet aangegeven, evenmin de hoeveelheden die via het slib worden afgevoerd.

Onduidelijk is hoe het aan de wasser te onttrekken slib moet bezinken als de shredder (in variant B1) 24 uur in bedrijf zal zijn.

Geluidproductie en trilling

Zie voor opmerkingen hoofdstuk 6 van dit advies.

Visuele hinder

De ligging en het aanzicht van het bedrijf is voldoende duidelijk beschreven. De Commissie vraagt zich af of opslaghoogte van 9 meter nodig is. In Oosterhout was sprake van 6 meter.

Bedrijfsvoering en controle

Het in het MER beschreven systeem voor milieuzorg en registratie, hoewel een goede start, staat nog ver af van het systeem, zoals dat in bijlage 3 van de vergunningaanvraag is opgenomen.

Het formuleren van strategische doelstellingen, lange termijn planning en audits wordt voor de komende jaren aanbevolen.

4.3 Alternatieven en varianten

Het gebruik van het begrip "voorkeursalternatief" ten opzichte van "voorgenomen activiteit" en "inrichtingsalternatief" heeft bij de Commissie tot verwarring geleid: in de gangbare MER-terminologie is het voorkeursalternatief het alternatief, waarvoor de initiatiefnemer op basis van de gegevens van het MER de vergunning aanvraagt. Dat blijkt in dit MER het inrichtingsalternatief te zijn.

De aspecten, die in de richtlijnen zijn genoemd, komen evenals de met name genoemde te behandelen alternatieven voldoende volledig aan de orde.⁴]

Opmerkingen van de Commissie over bepaalde in de alternatieven opgenomen milieubescherpende maatregelen zijn reeds behandeld in paragraaf 4.2 van dit advies.

4 Het was interessant geweest (zeker gegeven het overaanbod aan autowrakkenverwerkingscapaciteit) na te gaan, wat de gevolgen waren geweest van het alleen shredderen van ander schroot voor de productie van afvalwater en afvalstoffen. Deze richtlijn is echter niet door de provincie uit het advies van de Commissie overgenomen, zodat dit punt niet bij de toetsing van het MER kan worden betrokken.

5. **BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU**

De bestaande toestand van het milieu is naar het oordeel van de Commissie voldoende duidelijk en compleet beschreven.

6. **BESCHRIJVING VAN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU**

Algemeen

Ten aanzien van de beschrijving van de gevolgen voor het milieu wil de Commissie de volgende algemene opmerkingen aan de orde stellen:

- De gegevens in het MER zijn soms afkomstig van mondelinge uitspraken en fabrieksgegevens. Dat stelt beperkingen aan de controleerbaarheid en wellicht de betrouwbaarheid.
- Ook zijn de in het MER uitgevoerde berekeningen niet altijd eenvoudig te controleren.
- De presentatie van emissiegegevens is weinig overzichtelijk.
- De voorspellingsmethoden en gebruikte apparatuur wordt voldoende aangeduid.

Afvalstoffen

De provincie importeert met het vergunnen van de voorgenomen activiteit een relatief grote hoeveelheid te storten of anderszins te verwerken shredderafval.

Lucht

De gevolgen van de stofvormige emissies van de shredder zijn goed aangegeven. Er blijven onduidelijkheden bestaan over de samenstelling van het stof, de effecten van de gasvormige emissies, de effecten van de diffuse emissies en de samenstelling en effecten van stofemissies van de overige bedrijfsactiviteiten (kabelshredder, kunststofverwerking). Wat betreft de kabelshredder wijst de Commissie op de mogelijkheid dat kabelmantels niet alleen uit onschadelijke stoffen bestaan (te denken is bijvoorbeeld aan asbest).

Over de totale luchtverontreiniging is dan ook in het MER (ten dele ten onrechte) nog relatief veel onbekend.

Een overzichtstabel met emissies wordt gemist.

De opmerking op p. 168 dat de emissies bij de Newell shredder op het tweevoudige zullen uitkomen, wordt niet onderbouwd en bovendien niet in de samenvatting in de tabel op p. 46 herhaald.

Oppervlaktewater en waterbodem

Het MER laat de milieubeïnvloeding van het oppervlaktewater als gevolg van de lozingen op de riolering teveel afhangen van de werking van de RWZI.

Geluid- en trillingen

In het MER wordt aangegeven dat de optredende geluidpieken 59 dB(A) bedragen, terwijl 60 dB(A) gedurende de nacht maximaal toelaatbaar is.

Aangezien dit punt kritisch is in verband met slaapstoring vraagt de Commissie zich af hoe betrouwbaar het getal van 59 dB(A) is.

In de samenvatting (1.3.8) wordt een bronvermogen van het storten van geshredderd materiaal in een schip gegeven van 132 dB(A). In bijlage 3.14, paragraaf 5.2 wordt een bronvermogen van 130 dB(A) genoemd, zonder verdere aanduiding van het soort schroot, valhoogte, karakter van de geluidspiek (duur, tijdsverloop).

De berekende $L_{max} = 59$ dB(A) is gebaseerd op een bronsterkte van 130 dB(A). (Uit 132 dB(A) zou een geluidspiek van 61,3 dB(A) volgen!)

Overigens zou ook vermeld mogen worden, dat deze pieken 60 maal per uur (kunnen) voorkomen (MER, bijlage 3.14, paragraaf 4.4).

Aangezien wel bedrijfsuren, maar geen bedrijfstijden worden gegeven, is onduidelijk, wanneer activiteiten in de nachtperiode plaats vinden.

In ieder geval wordt in alternatief B1 's nachts gewerkt, voor de andere alternatieven is dat onvoldoende duidelijk.

Met betrekking tot het geluidniveau bij explosies wordt in de opgave van Lindemann niets gemeld over het karakter van de geluidspiek, zodat 122 dB(A) bronvermogen weinig zegt. In dit verband is de opmerking over sonic booms op p. 52 van het MER ongelukkig.

Sonic booms worden niet als een normaal verschijnsel aanvaard. Er is veel onderzoek op dit punt gedaan met als conclusie dat sonic booms als ernstige slaapverstoringen moeten worden beschouwd. De luchtvaart heeft hiervan de consequentie aanvaard: supersonische personenvliegtuigen (Concorde) mogen alleen subson over land vliegen en bij militaire vliegtuigen worden sonic booms zoveel mogelijk vermeden en zijn zeker gedurende de nacht niet toegestaan.

Externe veiligheid

De effecten van incidenten worden kwalitatief beschreven. Deze beschrijving maakt het acceptabel dat, mede gelet op de locatie, een kwantitatieve beschrijving is achterwege gebleven.

Overigens is de Commissie ervan uitgegaan, dat bij brand op het terrein niet het water uit het shreddercompartiment als bluswater wordt ingezet (MER p. 222).

Flora, vegetatie, cultuurgewassen, ecosystemen

De effecten van emissies zijn voldoende beschreven, in aanmerking nemend dat gevoelige objecten op grotere afstand van het bedrijf gesitueerd zijn.

Landschap

De inrichting en inpassing is voldoende duidelijk beschreven

Indirecte milieu-effecten

De in de richtlijnen genoemde indirecte milieu-effecten komen in het MER voldoende aan de orde.

7. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN

De vergelijking van de alternatieven in het +\ - schema laat te wensen over qua systematiek en zorgvuldigheid.

Niemand heeft bijvoorbeeld hinder van trillingen, aangeduid met +\ -, terwijl het storten van bepaalde typen schroot wel hinder op kan leveren, aangeduid met ++(+). De legenda van wat onder plus en min verstaan moet worden, is te divers.

Het schema op p. 245 biedt betere informatie, al wordt de koppeling met toetsingscriteria niet gemaakt.

Tabel 6.2 op p. 252 is discutabel in toekenning van wegingsfactoren.

De risico-analyse in 6.1.2 is dubieus en onduidelijk.

Dit heeft overigens weinig invloed op de bruikbaarheid van het MER voor de besluitvorming. De keuzes, voor zover geen sprake is van leemten, liggen duidelijk genoeg.

8. LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE EN EVALUATIE ACHTERAF

Het aantal leemten in kennis had bij intensiever onderzoek geringer kunnen zijn.

Gezien de aanwezigheid van de leemten in kennis over de emissies en over de definitieve uitvoering van de verwerkingsactiviteiten (kabelshredder, verwerking verontreinigd kunststof) zal de evaluatie bij de vergunning een belangrijke rol vervullen.

De Commissie vraagt bij de evaluatie aandacht voor:

- emissies van stof in het bijzonder van diffuse bronnen,
- kwantiteit en kwaliteit van afvalwaterstromen en rendement van bedrijfswaterzuivering,
- kwaliteit en bestemming van shredderafval,
- werkelijke hoogte van optredende geluidpieken.

9. PRESENTATIE VAN HET MER

Afgezien van enige onzorgvuldigheden in nummeringen en verwijzingen is de presentatie van het MER met de kaartjes goed verzorgd.

De (zelfstandige) leesbaarheid van de samenvatting laat te wensen over.

De tekst van de 'doelmatigheidstoetsing' vraagt in het MER en in de samenvatting onevenredig veel aandacht gerelateerd aan de waarde van het betoog in het kader van een milieu-effectrapportage.

In de samenvatting bemoeilijkt het opnemen van een overmaat aan technische tabellen met weinig toelichtende tekst de toegankelijkheid voor een algemeen publiek.

BIJLAGEN

bij het Toetsingsadvies over de
inhoud van het milieu-effectrapport
Grootschalige ferro-, non ferro-
en kunststofverwerking
te Moerdijk

(Bijlage 1 t/m 4)

BIJLAGE I

Brief van het bevoegd gezag d.d. 20 december 1991, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Dienst Waterstaat, Milieu en Vervoer

VERZONDEN

- 2 JAN. 1992

Provinciehuis
Brabantlaan 1
Correspondentie-adres:
Postbus 90151, 5200 MC 's Hertogenbosch
Telefax: 073-123565 Telex: 50796 plnh

telefoon 073-812812

Ons kenmerk: 16145B
Uw kenmerk : -
Afdeling : BDM
Doorkiesnr.: 812635
Bijlagen : 3
Datum : 20 december 1991
Onderwerp : Milieu-effectrapportage
J.B. de Vos & Zn BV
te Oosterhout.

De Commissie voor de milieu-
effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen :	3 JAN. 1992
nummer :	12-02
dossier :	335-391/m 42
kopie naar :	v.e.w./Sep Pies

Geachte commissie,

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 41t van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne doen wij u hierbij toekomen, mede namens het dagelijks bestuur van het waterschap Hoogheemraadschap West-Brabant te Breda, een exemplaar van het milieu-effectrapport van J.B. de Vos & Zn BV te Oosterhout voor het oprichten en in werking brengen en in werking hebben van een bewerkingsinrichting voor ferro- en non-ferrometalen en kunststoffen aan de Graanweg te Moerdijk (gemeente Klundert).

In overeenstemming met het bepaalde in artikel 13, juncto artikel 14u van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne, doen wij u hierbij toekomen, mede namens het dagelijks bestuur van het waterschap Hoogheemraadschap West-Brabant, de kennisgeving van de ontvangst van het milieu-effectrapport en de aanvragen om vergunning.

Tevens treft u hierbij aan de aanvragen om vergunning ingevolge de Afvalstoffenwet en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren.

Het onderwerpelijke milieu-effectrapport alsmede de aanvragen om vergunning zijn bij ons ingekomen op 29 november 1991 en geregistreerd onder nummer 159169.

Wij verzoeken u ons te adviseren inzake de inhoud van het milieu-effectrapport.

Voor verdere informatie kunt u zich wenden tot de heer H. van Son van de dienst Waterstaat, Milieu en Vervoer, telefonisch bereikbaar onder nummer 073-812635.

Een afschrift van deze brief hebben wij verzonden aan het dagelijks bestuur van het waterschap Hoogheemraadschap West-Brabant te Breda.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,
het hoofd van de afdeling Bodem,

ir. F.P. van Schagen.

BIJLAGE 2

Openbare bekendmaking in Staatscourant nr. 2 d.d. 3 januari 1992

Afvalstoffenwet Wet verontreiniging oppervlaktewateren en bijbehorend Milieu-effectrapport

Kennisgeving aanvragen, MIER en openbare zitting.

Bij Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant is op 29 november 1991 onder nummer 159169, een aanvraag om verpunning ingevolge de Afvalstoffenwet ingekomen van J. B. de Vos & Zn. BV te Oosterhout voor het oprichten, in werking brengen en in werking houden van een be- en verwerkingsinrichting voor ferro- en non ferrometalen en kunststoffen aan de Graanweg te Moerdijk (gemeente Klundert) met een capaciteit oplopend tot 350 000 ton per jaar.

Door J. B. de Vos & Zn. BV is tevens een aanvraag krachtens de Wet verontreiniging oppervlaktewateren ingediend voor de voorgenomde inrichting bij het dagelijks bestuur van het waterschap Hoogheemraadschap West-Brabant te Breda.

Laatste gemeente aanvraag is op 11 december 1991 ingekomen en geregistreerd onder nummer 72.947.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant zullen zorgdragen voor een gecoördineerde behandeling van de aanvragen.

U kunt de aanvragen en bijbehorende stukken vanaf 6 januari 1992 gedurende een maand inzien:

in het stadskantoor, De Prinsenhof, Stadhuisring 3 te Klundert op werkdagen van 9 tot 12 uur en van 13.30 tot 16 uur en bovendien in de foyer van sport- en recreatiecentrum 'De Niervaert', Molenvliet 7 in Klundert op maandagavonden van 18.30 tot 21.30 uur;

bij het Hoogheemraadschap West-Brabant, Bouvignelaan 5 te Breda op werkdagen van 9 tot 12 uur en van 14 tot 16 uur en na telefonische afspraak op woensdagavonden van 17 tot 20 uur;

in het provinciehuis, Brabantlaan 1 te 's-Hertogenbosch tijdens kantooruren. Gemotiveerde bezwaren tegen de aanvraag ingevolge de Afvalstoffenwet kunnen tot het einde van genoemde termijn schriftelijk worden ingediend bij Gedeputeerde Staten, Brabantlaan 1, 5216 TV 's-Hertogenbosch.

Gemotiveerde bezwaren tegen de aanvraag ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewateren kunnen eveneens

gedurende de voorgenomde termijn worden ingediend en te worden gericht aan: het dagelijks bestuur van het waterschap Hoogheemraadschap West-Brabant, Postbus 2212, 4800 CE Breda door tussenkomst van het college van Gedeputeerde Staten, Brabantlaan 1, 5216 TV 's-Hertogenbosch.

Verder kunnen binnen de voorgenomde termijn schriftelijk opmerkingen over het desbetreffende milieu-effectrapport worden ingediend bij het voorgenomde college van Gedeputeerde Staten. Uw persoonlijke gegevens worden niet bekendgemaakt als u daartoe in een afzonderlijke, aan het bezwaarschrift of reactie geheefde, brief verzoekt. Voorts kunnen mondeling bezwaren en/of opmerkingen worden ingebracht tijdens een openbare zitting die zal worden gehouden op

dinsdag 21 januari 1992 om 19 uur in het sport- en recreatiecentrum 'De Niervaert', Molenvliet 7 in Klundert.

Tijdens deze zitting zal tevens gelegenheid worden gegeven tot een gedachtenwisseling over de aanvragen en het MIER tussen het bevoegd gezag, de

aanvraagster en de overige aanwezigen. Zij die aldus bezwaar hebben gemaakt kunnen te zijner tijd ook bezwaren indienen tegen een ontwerp van de

beschikking op de aanvragen. Tot een maand nadat de uiteindelijke beschikking van Gedeputeerde Staten is bekend gemaakt, blijven de stukken tijdens de kantooruren ter inzage

liggen.

Voor nadere inlichtingen en voor kopieën van de ter inzage gelegde stukken (dit laatste tegen betaling) kunt u zich gedurende de loop van de gehele procedure wenden tot:

de Heer H. van Son van de provincie Noord-Brabant voor wat betreft de aspecten met betrekking tot de Afvalstoffenwet, tel. 073-812635;

ir. K. Schoonbeek van het dagelijks bestuur van het waterschap Hoogheemraadschap West-Brabant te Breda voor wat betreft de aspecten met betrekking tot de Wet verontreiniging oppervlaktewateren, tel. 076-631060.

's-Hertogenbosch, januari 1992.

